

Uppsala Senioruniversitet

Bergsbrunnagatan 1, Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala
Telefon 018-24 35 01, www.usu.se

Program

Vårterminen 2014

Föreläsningar • Studiecirklar

Folkuniversitetet

Kursverksamheten vid Uppsala universitet

Uppsala Senioruniversitet är en lokal förening under Folkuniversitetet

Anmälan

För deltagande krävs medlemskap i Uppsala Senioruniversitetet.

Avgifter

Se respektive serie eller cirkel.
Kostnader för kursmaterial kan tillkomma.

Tisdagsföreläsningarna fordrar ingen anmälan eller avgift, men medlemskap i USU krävs.

Anmälningsförfarande

Anmälan till föreläsningsserier och studiecirkel kan endast göras genom att avgiften betalas in på **USU:s plusgiro 39 70 67-0**.

Inbetalning kan göras tidigast den 10 januari 2014 och bör göras senast den 20 januari 2014. Anmälan kan EJ göras till serie- eller cirkelledare.

På talongen anges nummer och namn på varje serie/cirkel tillsammans med namn, telefonnummer och gärna e-postadress för den/dem som ska delta. Cirkeldeltagare ska även ange personnummer (detta krävs för alla som deltar i studiecirkel som genomförs av USU i samverkan med Folkuniversitetet). Endast uppgifter som ej får plats, t.ex. vid internetbetalning, skickas per e-post. Betala gärna samtliga avgifter för serier och cirkel på samma avi.

Observera att resor, medlemsavgifter m.m. betalas separat och till andra plusgirokonton.

Turordning följer det datum då betalningen kommit in på USU:s plusgirokonto.
Förnyad anmälan varje termin krävs för alla serier/cirkel. Deltagare i aktiviteter som är

fortsättningar från föregående termin har inte företräde framför nya deltagare (med undantag för dem som följt en- och två-stjärniga språkcirkel vilka fortsätter på högst tvåstjärnig nivå, och som betalat cirkeln senast den 17 december 2013).

Om en serie/cirkel är fullbokad meddelas medlemmen genast, och avgiften återbetalas.

Biljett krävs för deltagande i föreläsningsserie (gäller ej Tisdagsföreläsningar). Biljetter skickas ut några dagar före seriestart. Tid och lokal anges på varje biljett.

Inga kallelser till cirkel skickas ut. Deltagarna går till första sammankomsten.

Meddela alltid cirkelledaren vid förhinder.

Krav på förkunskaper

Se respektive cirkel.

Lediga platser

Antal lediga platser på olika serier och cirkel redovisas på USU:s hemsida www.usu.se fr.o.m. den 16 januari 2014. Observera att antalet återspeglar vad som kommit in till plusgirot fram till två dagar tidigare.

Avbokning av betald serie/cirkel

En administrationsavgift på 50 kr tas ut för återbetalning av betald avgift till den som avanmäler sig från en serie/cirkel före andra sammankomsten. För senare avanmälan medges ingen återbetalning.

Ändringar i programmet

Ändringar som eventuellt sker sedan katalogen tryckts anges på USU:s hemsida, www.usu.se, och meddelas berörda deltagare.

Tisdagsföreläsningar

Alla föreläsningar äger rum kl. 13.15 i sal X universitetshuset, om inte annat anges. De beräknas pågå till ca kl. 14.00 varefter möjlighet till frågor ges fram till ca 14.30. Hörselslinga finns i lokalerna. Sal X kan nås med hiss från universitetshusets baksida med ingång från S:t Olofsgatan.

21 januari

Sven Kullander

Sveriges energiförsörjning i ett europeiskt och globalt perspektiv.

Gästvärd: Bo Höistad

Hörsal 3. Ekonomikum

4 februari

Anna Skarhed

Hur ska domaren döma om lagen står i konflikt med "det allmänna rättsmedvetandet".

Gästvärd: Kersti Ullenhag

18 februari

Lars Magnusson

Globaliseringen har en ekonomisk historia.

Gästvärd: Kersti Ullenhag

4 mars

Francesco Kovács

Stalintidens terror, gulagfånge 794 berättar.

Gästvärd: Eva Willén

18 mars

Christer Åsberg

Piedestal och skamvrå. Erik Axel Karlfeldt i samtid och eftervärld.

Gästvärd: Ingrid Åberg

1 april

Peter Sylwan

Jorden vi ärvde. Markbrukets roll för en hållbar framtid.

Gästvärd: Eva Willén

29 april

Leena Huss

Nationella minoritetsspråk i Sverige.

Gästvärd: Ingrid Åberg

13 maj

Ingvar Blomster

Arkitektur i Uppsala – trender förr och nu.

Gästvärd: Johnny Andersson

FÖRELÄSARE VÅREN 2014

Sven Kullander är professor emeritus i högenergifysik vid Uppsala universitet, och har varit aktiv inom elementarpartikelfysiken under många år både på CERN och senare vid The Svedberg laboratoriet (TSL) i Uppsala. Kullander är en synnerligen idérik forskare som tagit förnämliga initiativ inom vitt skilda områden till gagn för många i forskarsamhället. På Kullanders initiativ uppfördes t. ex. TSL med lagringsringen Celsius för högenergetiska protoner. Syftet var att kunna göra precisionsexperiment rörande vissa partiklars sällsynta sönderfall, vilket ger information om grundläggande symmetriegenskaper inom partikelfysiken.

Under senare år har Kullander engagerat sig i energifrågor. Som ordförande i Kungliga Vetenskapsakademiens energiutskott har Kullander belyst alla tänkbara aspekter av energifrågorna i Sverige. Det är ett imponerande arbete som lett till en unik sammanställning och analys av den svenska och den globala energisituationen, på kort

och lång sikt. Speciellt görs en konsekvensanalys av olika politiska energimål. Under arbetets gång har också många debattartiklar publicerats i olika media.

Anna Skarhed är sedan 2009 justitiekansler, den första kvinnan på posten sedan ämbetet inrättades år 1713. Hon blev jur.kand. i Uppsala 1977 och utbildade sig därefter till domare genom tjänstgöring på tingsrätten och hovrätten i Göteborg. Anna Skarhed har därefter arbetat som rådman och lagman i tingsrätt och var innan hon utnämndes till justitiekansler under några år justitieråd, d.v.s. domare i Högsta domstolen. Hon har även arbetat med domstolsadministrativa frågor som chef för utvecklingsenheten på Domstolsverket och har erfarenhet av lagstiftningsarbete som sekreterare och ordförande i flera statliga utredningar.

Lars Magnusson är professor i ekonomisk historia vid Uppsala universitet sedan 1992. Han är

medlem i Kungliga vetenskapsakademien, ordförande för styrelsen för SCAS (Svenska kollegiet för avancerade studier) och är hedersdoktor i Kyoto, Japan. Han forskar om allmän svensk och europeisk ekonomisk historia samt ekonomisk idéhistoria. Han har bland annat publicerat boken "Sveriges ekonomiska historia" samt "Mercantilism: The Shaping of an Economic Language".

Francesco Kovács är född i Italien av ungerska föräldrar innan andra världskriget bröt ut. Hans studier på gymnasiet avbröts under kriget, då ett fältsjukhus inrättades på skolan och han blev vittne till övergrepp på inte önskvärda personer. Han anslöt sig till en underjordisk partisangrupp som kämpade för ett fritt och demokratiskt Ungern. Som 16-åring arresterades han av ryska myndigheter, genomgick hårda förhör och tortyr p.g.a. sin partisanverksamhet. Han dömdes till 10 års straffarbete i Sibirien, där han förflyttades mellan olika läger. Efter

Stalins död fördes Kovács till Wien och fick så småningom kontakt med sina anhöriga. Han kom 1954, genom sin brors försorg, till Sverige där han sedan arbetat och bildat familj. Han bidrar aktivt med att sprida kunskap om lägren i dåvarande Sovjetunionen, där mer än 30 miljoner människor avled. Särskilt inriktat han sig på dem som nästan har obefintliga kunskaper om dessa – den unga generationen. För sina föreläsningar har han bl.a. erhållit Uppsala kommuns solidaritetsstipendium samt mottagit förtjänsttecken från den ungerska regeringen.

Professor Christer Åsberg var under många år ordförande i Karlfeldtsamfundet och har skrivit flera uppsatser om Karlfeldt. Han har t.ex. utgivit och kommenterat ett urval av Karlfeldts tal under titeln *Till bönder och till lärde män*. Han har också skrivit historiker över Upsala Stadsteater och OD. (2012 utkom *Följ era Capricier; OD:s krumsprång under 50 år*). Under cirka 30 år, fram till 2001, var Åsberg huvudsekreterare i Bibelkommisionen som arbetade med nyöversättning av Bibeln. I samband med detta arbete har han skrivit många uppsatser om bibelöversättning (bl.a. *God och nyttig läsning och Om Gamla Testamentets apokryfer*). År 2013

tilldelades Christer Åsberg Torgny Segerstedts kulturstipendium. Juryns motivering lydde: ”till en folkbildare och humanist av bibliska mått, vars texter berikar och förädlar det svenska kulturlandskapet”.

Peter Sylwan är frilansande, prisbelönad vetenskapsjournalist med en bakgrund som agronom. Sedan början av 1970-talet har han arbetat med popularisering av komplex kunskap. Sylwan har arbetat med radio och TV, gjort dokumentärfilmer och skrivit flera böcker i vilka han populariserar utvecklingen inom ett flertal vetenskapliga områden. Han har också varit adjungerad professor på Lunds universitets Campus Helsingborg och undervisat i kommunikation och konsten att berätta en historia. Han är sedan 2010 medlem i SLU:s styrelse. Peter Sylwans senaste bok som kom ut 2013 har titeln *Att upptäcka det oväntade* – om vetenskapliga bakslag och storslagna resultat.

Leena Huss är professor i finska vid Uppsala universitet och forskningsledare vid Hugo Valentin-centrum. Hennes forskning behandlar bl.a. frågor kring tvåspråkighet/flerspråkighet särskilt bland barn och de förutsättningar som krävs för att ge dem möjlighet att använda sin naturliga kapacitet att hantera

flerspråkighet. Hon forskar också om det svenska språklandskapets förändring. I och med den nya språklagen 2009 samt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk 2010 har de nationella minoritetsspråken finska, jiddish, meänkieli, romani chib och samiska erhållit särskilt stöd. Leena Huss har fått pris för sin språkforskning av t.e.x. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur och av Svenska akademien. År 2012 tilldelades hon Martin H:son Holmdahl-stipendiet för främjande av mänskliga fri- och rättigheter för sitt ”förtjänstfulla arbete för individens rätt till sitt modersmål.

Ingvar Blomster arkitekt SAR/MSA, under åren 1973-2009 verksam i Uppsala kommun inom stadsarkitektkontoret, kommunledningskontoret och stadsbyggnadskontoret som bl.a. stadsarkitekt 1987-1993, planeringsdirektör 1993-1995 och stadsbyggnadsdirektör 1995-2005. Han har genom sitt arbete kunnat följa hur olika samhällsfrågor påverkat arkitekturen för enskilda hus och utformningen av hela stadsdelar inom Uppsala.

Föreläsningsserier

Hur anmäler man sig? Se sid. 2 i programmet.

Hörslina finns i samtliga föreläsningssalar utom Musicum (i Gustavianum de tre första raderna)

Nr 1. Det Sanna, det Goda, det Sköna

I serien diskuteras filosofiska tankar kring kunskapens möjligheter, det goda livet, moralens natur och betydelse samt konstens och skönhetens plats i människans liv. Tidsperspektivet är långt och sträcker sig från Platon till och med 1900-talet. Föreläsningarna behandlar också filosofernas livsåskådningssmässiga ställningstaganden och reflexioner mot bakgrund av deras teoretiska förståelse av verkligheten.

Serieansvarig: Ingrid Åberg, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070 302 39 27.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars-Olof Åhlberg**, professor em. i estetik, Uppsala universitet.

Program

28 jan. *Platon och Aristoteles om etiken och det goda livet.*

11 feb. *Senantika livsåskådningar: stoikerna och epikuréerna.*

25 feb. *Medeltida tänkare om frälsningen, lyckan och skönheten.*

11 mars *Renässanshumanismen: uomo universale, konsterna och vetenskapen.*

25 mars *1700- och 1800-talet: plikt-moral, nyttomoral, lyckan och det goda livet.*

8 april *1900-talet: att välja livsåskådning, sekulariseringen och livets mening.*

Tid: Tisdagar udda veckor 28/1–8/4 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal IV.
Avgift: 300 kr.

Nr 2. Mellanöstern i 1900- och 2000-talets politiska och ideologiska maktstrider

Mellanöstern står ofta i centrum för

världens blickar. Den löftesrika arabiska våren tycks dock avlägsen. Islamister och sekulära liberaler konkurrerar om makten och shiiternas och sunniternas världar reser vapen mot varandra. Syriens framtid är oviss. En tvåstatslösning för Israel och Palestina förefaller ligga långt borta. Det förflutna kastar sina skuggor över framtiden. Historien lever i nuet. I serien kommer Mellanösterns historia under de senaste dryga 100 åren att belysas. När det flerhundraåriga osmanska imperiet bröts sönder i och med första världskriget, ritades kartan om och nya gränser drogs av olika europeiska kolonialmakter. Deras dominans bröts efter andra världskriget då flera arabstater gjorde sig fria genom väpnade konflikter. Serien gör även nedslag i några av de nu aktuella konflikthärdarna.

Serieansvariga: Rune Hedman, fil.lic., f.d. departementsråd, tfn 018-30 10 24, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070 302 39 27.

Program

27 jan. **Klas Göran Karlsson**, professor i historia, Lunds universitet. *Europas sjuke man. Det osmanska rikets sönderfall.*

10 feb. **Leif Stenberg**, professor i islamologi, forskningsledare för Centrum för Mellanösternstudier, Lunds universitet. *Mellanösterns moderna historia – från kolonialtid till arabisk vår.*

24 feb. **Ronny Berndtsson**, professor i teknisk vattenresurslära, Lunds universitet. *Det livgivande vattnet. Vattenfrågans roll i Mellanösterns stabilitet.*

10 mars **Mohammad Fazlhashemi**, professor i islamisk teologi och filosofi, Uppsala universitet. *Vems islam gäller? Olika idétraditioner inom islam.*

24 mars **Carin Berg**, forskare vid Institutionen för globala studier, Göteborgs universitet. *Hamas och Hezbollah – två religiösa och politiska rörelser i dagens Mellanöstern.*

7 april **Aron Lund**, journalist, författare. *Drömmen om Damaskus. Baathpartiets och familjen Assads styre i Syrien.*

Tid: Måndagar udda veckor 27/1–7/4 kl. 13.15–14.45 (dock 15.15–16.45 den 10/3). 12 timmar.
Lokal: Ekonomikum Sal 4 den 27/1, därefter Universitetshuset, Sal X.
Avgift: 300 kr.

Nr 3. Svensk lyrik

I denna serie presenteras sex centrala författarskap som visar bredden och rikedom i svensk lyrik, företrädesvis under 1900-talet. De författare som tas upp speglar också utvecklingen i den svenska poesin och ger inblickar i Erik Axel Karlfeldts nationalromantik, Hjalmar Gullbergs kärlekslyrik och Harry Martinsons versepos Aniaya. Dessutom behandlas banbrytande modernister som Edith Södergran, Gunnar Ekelöf och Tomas Tranströmer. *Serieansvariga: Carola Hermelin*, fil.dr i litteraturvetenskap, f.d. bitr. chef vid Nobelbiblioteket, tfn 018-51 50 55, och **Lena Kåreland**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11.

Program

30 jan. **Christer Åsberg**, professor, teol.dr h.c., Uppsala universitet. *Karlfeldt och den nya poesin.*

13 feb. **Torbjörn Schmidt**, doktorand i litteraturvetenskap, Stockholms universitet. *”Trodd av ingen går den som sett en geysir.” Om Tomas Tranströmers författarskap från debuten med “17 dikter” till Nobelpriset.*

27 feb. Boel Hackman, universitetslektor i litteraturvetenskap, Stockholms universitet. *Edith Södergran och likmaskarna*.

13 mars Anders Palm, professor em. i litteraturvetenskap, seniorprofessor vid Medicinska fakulteten, med.dr h.c., Lunds universitet. *Hjalmar Gullbergs skånska landskap*.

27 mars Carola Hermelin. *Harry Martinsons Aniara – från versepos till Erik Lindegrens libretto*.

10 april Anders Mortensen, universitetslektor i litteraturvetenskap, Lunds universitet. *Ekelöfs betydelse*.

Tid: Torsdagar udda veckor 30/1–10/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal IV (dock Universitetshuset, Sal IX den 13/3, Gustavianum den 27/3).
Avgift: 300 kr.

Nr 4. Makt och härlighet. Berömda bildsviter ur textilkonstens historia

Serien behandlar ett urval av den europeiska textilhistoriens mest berömda bildsviter från konsthistoriska och materialkulturella perspektiv. *Serieansvarig:* Ingrid Åberg, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070 302 39 27. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Desirée Koslin**, PhD in Art History, professor vid Fashion Institute of Technology, New York University.

Program

28 jan. Broderade berättelser: Skapelsen, katedralen i Girona, Spanien; Överhogdalsbonaderna, Jamtli museum i Östersund; Bayeuxbonaden, Musée de Guillaume le Conquérant, Bayeux, Frankrike.

11 feb. Vävda berättelser med bibliska och antika motiv: Apokalyppsviten, Angers, Frankrike; De Nio Hjältarna, Cloisters Museum, New York.

25 feb. Mytologiska och idealiserande bildvävar:

Enhörningssviter i Musée Cluny, Paris och Cloisters Museum, New York.

11 mars Nyskapande i bildvävens tradition: Raphaels Apostlagärningar i Vatikanen, Rom och andra samlingar och dess målade förlagor i Victoria and Albert Museum, London.

25 mars Kunglig propaganda i bildväv: Charles Le Bruns Kung Ludvig XIV:s Historia i Musée du Louvre, Paris och andra samlingar; Karl XI:s bataljer, Beauvais och Paris ateljéer, Kungliga Husgerådskammaren, Stockholm.

8 april Exotiska och amorösa motiv i bildvävnader: Jean-Baptiste Monnoyer och andra, Historien om Kejsaren av Kina i Musée du Louvre, Paris, J. Paul Getty Museum, Los Angeles och andra samlingar; François Boucher och andra s.k. Alentoursviter i Metropolitan Museum, New York, J. Paul Getty Museum, Los Angeles och andra samlingar.

Tid: Tisdagar udda veckor 28/1–8/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal IV.
Avgift: 300 kr.

Nr 5. Kulturliv i Sverige under 1700-talet

1700-talet var en tid av genomgripande politiska och samhällsliga omvälvningar i Sverige liksom på kontinenten, vilket också avspeglas i kulturlivet. Två av seklets konungar blev skjutna till döds – krigarkungen Karl XII i en löpgrav 1718, teaterkungen Gustav III vid en maskeradbal i sitt eget operahus 1792. Perioden avslutas lika dramatiskt med den bittra förlusten av Finland 1809. Inom århundradet kan en skiljelinje dras mellan frihetstiden med dess uppkomst av ständervälde och partiväsande och den gustavianska tiden med en ny form av kungligt envälde. Kulturhistoriskt präglas frihetstiden av de blomstrande, internationellt uppmärksammade naturvetenskaperna, medan den gustavianska epoken var en gyllene

tid för de sköna konsterna. I denna serie ger oss föreläsarna inblickar i detta det svenska 1700-talets växlingsrika kulturliv.

Serieansvariga: **Carola Hermelin**, fil.dr i litteraturvetenskap, f.d. bitr. chef vid Nobelbiblioteket, tfn 018-51 50 55, och **Anna Ivarsdotter**, professor em. i musikvetenskap, tfn 018-54 40 10.

Program

6 feb. Mikael Alm, docent i historia, Uppsala universitet. *Historisk introduktion till det svenska 1700-talet*.

20 feb. Lars Lönnroth, professor em. i litteraturvetenskap, Göteborgs universitet. *Ljuva karneval! Om Carl Michael Bellmans diktning*.

6 mars Mikael Ahlund, fil.dr i konstvetenskap, Uppsala universitet, intendent vid Nationalmuseum. *Gustavianska bildvärldar – Elias Martin och Pehr Hilleström*.

20 mars Anna Ivarsdotter. *Operan som politisk propaganda*.

3 april Ann Öhrberg, docent i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *Kvinnornas plats i 1700-talets vitterhet*.

24 april Horace Engdahl, författare, ledamot av Svenska Akademien. *Från krigshjälte till teaterkung. Gustaf III-bildens förvandling*.

I anslutning till serien ordnas den 8 maj en resa till Hagaparken, där vi besöker Gustav III:s paviljong och Koppartälten samt Joseph Martin Kraus grav vid Brunnsviken. Kostnader för denna resa tillkommer. Resan är öppen för alla USU:s medlemmar, men företräde ges för deltagare i serien. Se vidare under ”Resor och studiebesök”.

Tid: Torsdagar jämna veckor (dock udda vecka 24/4) 6/2–24/4 (ej 17/4) kl. 13.15–14.45. 12 timmar.
Lokal: Ekonomikum Sal 4 den 6/2, därefter Ekonomikum Sal 3.
Avgift: 300 kr.

Nr 6. Den moderna konsten, Grupp 1

Lars Lambert fortsätter i denna serie att berätta om den moderna konsten. Parallellserie med samma innehåll som Nr 7.

Serieansvarig: Carola Hermelin, fil.dr i litteraturvetenskap, f.d. bitr. chef vid Nobelbiblioteket, tfn 018-51 50 55.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars Lambert**, författare.

Program

3 feb. *Besök i samtidskonsten – Biennalen i Venedig 2013.*

17 feb. *Den moderna konstens födelse. Den kreativa explosionen i familjen Medicis Florens.*

3 mars *Tre nordiska solitärer, Helene Schjerfbeck, f. 1862, Edvard Munch, f. 1863 och Vilhelm Hammershøi, f. 1864.*

17 mars *Kvinnliga fotografer från Julie Cameron och Tina Modotti till Sophie Calle och Cindy Sherman.*

31 mars *Några eviga motiv i konsten från Bacchus och Venus till Bebådelsen och Kristus på korset.*

14 april *New York efter andra världskriget, från Jackson Pollock och Peggy Guggenheim till Andy Warhol och popkonsten.*

Tid: Måndagar jämna veckor 3/2–14/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal X.
Avgift: 300 kr.

Nr 7. Den moderna konsten, Grupp 2

Parallellserie med samma innehåll som Nr 6.

Serieansvarig: Lena Kåreland, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars Lambert**, författare.

Program

4 feb. *Besök i samtidskonsten – Biennalen i Venedig 2013.*

18 feb. *Den moderna konstens födelse. Den kreativa explosionen i familjen Medicis Florens.*

4 mars *Tre nordiska solitärer, Helene Schjerfbeck, f. 1862, Edvard Munch, f. 1863 och Vilhelm Hammershøi, f. 1864.*

18 mars *Kvinnliga fotografer från Julie Cameron och Tina Modotti till Sophie Calle och Cindy Sherman.*

1 april *Några eviga motiv i konsten, från Bacchus och Venus till Bebådelsen och Kristus på korset.*

15 april *New York efter andra världskriget, från Jackson Pollock och Peggy Guggenheim till Andy Warhol och popkonsten.*

Tid: Tisdagar jämna veckor 4/2–15/4 kl. 10.15–11.45 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal X (dock Ekonomikum Sal 3 den 18/2).
Avgift: 300 kr.

Nr 8. Min musik

Kulturpersonligheter från Uppsala med omnejd talar om och spelar musik som de själva valt.

Serieansvariga: Maj Aldskogius, fil.dr, f.d. rektor, tfn 018-46 03 30, 070 565 56 79, och **Gunilla Stenman Jacobson**, f.d. undervisningsråd, tfn 018-50 11 23, 070 386 26 16.

Program

3 feb. **Claes Brodda**, jazzmusiker (saxofon och klarinett), styrelseledamot i Uppsala Jazzklubb (f.d. ordf.) och i Duke Ellington Society of Sweden.

17 feb. **Hans Aldskogius**, professor em. i kulturgeografi, Uppsala universitet, flitig konsertbesökare.

3 mars **Eva Sverredal**, musikproducent för Musik i Uppland, körsångare, kördirigent.

17 mars **Birgitta Hahn**, f.d. lektor i biologi och kemi, körsångare, brorsdotter till kompositören och musikern Gunnar Hahn.

31 mars **Ulrika Knutson**, journalist, författare, programledare, körsångare, f.d. ordf. i Publicistklubben.

14 april **Kai-Inge Hillerud**, ordf. i Stockholms Senioruniversitet, f.d. akademiråd i Kungl. Vetenskapsakademien, körsångare, f.d. ordf. i Stockholms körförbund.

Tid: Måndagar jämna veckor 3/2–14/4 kl. 10.30–12.00. 12 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.
Avgift: 300 kr.

Nr 9. Jazzhistoriens mästare

Vi fortsätter serien i levande jazzhistoria med fördjupningar kring några av jazzens legendariska mästare, orkestrar och de epoker de verkade inom. Vi lyssnar på och diskuterar deras influenser och hur de i sin tur har påverkat utvecklingen av framtida artister och epoker. Ulf Johansson Werre spelar, berättar och utvecklar lyssnandets kvaliteter genom analys av inspelningar ur jazzhistorien. Observera att serien är fristående och att vi här möter andra profiler än i tidigare serier kring ”Jazzhistoriens mästare”.

Serieansvariga: Sten Åke Bylund, f.d. fastighetsdir., konsult, tfn 018-42 93 95, och **Anna Ivarsdotter**, professor em. i musikvetenskap, tfn 018-54 40 10. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, tfn 018-30 28 09.

Tid: Torsdagar jämna veckor (dock udda vecka 24/4) 6/2–24/4 (ej 17/4) kl. 10.15–11.45. 12 timmar.
Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.
Avgift: 300 kr.

Nr 10. Fördjupad förståelse av jazzmusik

Detta är en serie om musikens uppbyggnad för er som vill träna era sinnen för att förstå och uppfatta mer av musikens sköna värld. Under ledning av Ulf Johansson Werre får vi en introduktion till hur harmonier, form, melodi och rytmik samverkar till en musikalisk enhet. Vi lär oss hur orkesterns olika delar samarbetar under olika epoker och får också en inblick i grundläggande musikteori. Ulf illustrerar de olika momenten vid flygeln och med andra instrument, och analyserar

kompositioner och improvisationer från olika musikgenrer. Fristående fortsättning från höstterminen.
Serieansvariga: Sten Åke Bylund, f.d. fastighetsdir., konsult, tfn 018-42 93 95, och *Anna Ivarsdotter*, professor em. i musikvetenskap, tfn 018-54 40 10.
Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, tfn 018-30 28 09.

Tid: Torsdagar udda veckor 30/1–10/4 kl. 10.15–11.45. 12 timmar.
Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.
Avgift: 300 kr.

Nr 11. Filmstudio Fyris, Grupp 1

I samarbete med Fyrisbiografen fortsätter vi med satsningen på kvalitetsfilm. Varje film föregås av en kort introduktion. Parallellserie med samma innehåll som Nr 12.
Serieansvariga: Karl Johan Eklund, f.d. länsantikvarie och *Ingrid Åberg*, docent i historia, tfn 018-13 63 36.

Program

4 feb. Leoparden. Fransk-italiensk film från 1963, baserad på Giuseppe Tomasi Lampedusas roman, i regi av Luchino Visconti och med Burt Lancaster, Claudia Cardinale och Alain Delon i de ledande rollerna (längd 187 minuter).

18 feb. Herr Arnes penningar. Mauritz Stillers filmatisering från 1919 av Selma Lagerlöfs berättelse med samma namn är en av höjdpunkterna i svensk filmhistoria (längd 107 minuter).

4 mars Allt om min mamma. Spansk film från 1999 i regi av Pedro Almodóvar som också svarar för manus (längd 97 minuter).

18 mars Smultronstället. Ingmar Bergmans film från 1957 om professor Isak Borgs resa genom sommarsverige med Victor Sjöström och Bibi Andersson i de ledande rollerna (längd 87 minuter).

1 april Ett rum med utsikt. Brittisk film från 1985 efter en roman av E.M. Forster i regi av James Ivory. Utspelar sig i Florens runt sekelskiftet 1900 (längd 102 minuter).

15 april Äppelkriget. Hasse & Tages fortfarande så aktuella inlägg i miljödebatten i början av 1970-talet med bl.a. Gösta Ekman, Hasse Alfredsson, Yvonne Lombard och Monica Zetterlund (längd 100 minuter).

Tid: Tisdagar jämna veckor 4/2–15/4 kl. 10.00–ca 12.30.
Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.
Avgift: 300 kr.

Nr 12. Filmstudio Fyris, Grupp 2

Parallellserie med samma innehåll som Nr 11.
Serieansvarig: Karl Johan Eklund, f.d. länsantikvarie.

Program

7 feb. Leoparden.

21 feb. Herr Arnes penningar.

7 mars Allt om min mamma.

21 mars Smultronstället.

4 april Ett rum med utsikt.

25 april Äppelkriget.

Tid: Fredagar jämna veckor 7/2–25/4 (dock udda vecka 25/4) kl. 13.00–ca 15.30.
Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.
Avgift: 300 kr.

Nr 13. Industristaden Uppsalas utveckling fram till 1970-talet

Serien belyser den industriella omvandlingen och arbetsmarknadens förändring mot bakgrund av demokratiska reformer och föreningsliv från 1860-talet till 1970-talet. Uppsala får här illustrera det nationella förloppet.

Serieansvariga: Sten Åke Bylund, konsult och f.d. fastighetsdirektör och samhällsplanerare, tfn 018-42 93 95, och **Gunhild Hammarström**, professor em. i sociologi, tfn 018-60 08 99.

Program

4 feb. Kersti Ullenhag, professor em. i ekonomisk historia, Uppsala universitet. *Uppsalabor i val och föreningsliv från tvåkammar-*

riksdagens införande tills kvinnorna får rösträtt i riksdagsval.

18 feb. Kersti Ullenhag. *Från hantverk till industri; Sven Anders Hägg, Johan Ekholm, Lars-Erik Larsson, Uppsala Ångvarn och Uppsala-Ekeby under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal.*

4 mars Kersti Ullenhag. *Produktutveckling och nya företag; Henrik Gahns och Nymans verkstäder under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal.*

18 mars Maths Isacson, professor i ekonomisk historia, Uppsala universitet. *Arbetsliv och boende under det industriella genombrottet.*

1 april Maths Isacson. *Mellankrigstidens företag och arbetsliv.*

15 april Maths Isacson. *Företag och akademi. Industriell avveckling och näringslivets förnyelse.*

Tid: Tisdagar jämna veckor 4/2–15/4 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal IV.
Avgift: 300 kr.

Nr 14. Upptäckter och teknikutveckling i medicin och naturvetenskap som satt Uppsala på världskartan

Serien är en fristående fortsättning från höstterminen. Tyngdpunkten ligger på forskning som bidrog till Pharmacias expansion. Förutom separata föreläsningar om dessa forskningsområden ges en särskild föreläsning om Pharmacia. Guldåldern för Akademiska sjukhusets kirurgi uppmärksammas också och avslutningsvis Uppsala universitets starka ställning inom geovetenskapen sedan Marcus Bååths dagar. Serien är inte heltäckande och många framsteg under senare tid som uppfyller rubrikens kriterium kan av tidsskäl inte tas med och får belysas i annat sammanhang.

Serieansvariga: Per Olof Osterman, docent i neurologi, f.d. överläkare vid Akademiska sjukhuset, tfn 018-12 61 84,

070 374 72 92, och **Lennart Källströmer**, f.d. utbildningsledare, tfn 018-42 94 21, 070-678 73 61.

Program

6 feb. Henry Johansson, professor em. i kirurgi, Uppsala universitet.
Kirurgi i världsklass på Akademiska sjukhuset.

20 feb. Ulf Lindahl, professor em. i medicinsk och fysiologisk kemi, Uppsala universitet.
Polysackaridforskning i Uppsala – om dextran, hyaluronsyra och heparin.

6 mars Leif Wide, professor em. i biokemisk endokrinologi, Uppsala universitet. *Immunologiska analysmetoder inom sjukvården.*
– *Från vetekorn och försöksdjur till den moderna graviditetstesten.*
– *Från sandwich-teknik, IgE och allergitest till antidopning och hormoner som styr äggmognaden.*

20 mars Albert Alm, professor em. i oftalmiatrik, Uppsala universitet.
Sänkning av ögontrycket – framgång genom mångas samverkan.

3 april Carl-Erik Sjöberg, direktör, f.d. vice VD, Pharmacia.
Pharmacia som industriell partner för forskare.

24 april Roland Roberts, professor i seismologi, Uppsala universitet, och **Reynir Bödvarsson**, föreståndare för Svenska nationella seismiska nätet, Institutionen för geovetenskaper, Uppsala universitet.
Seismologisk aktivitet som riktat världens ögon mot Uppsala.

Tid: Torsdagar jämna veckor (dock udda vecka 24/4) 6/2–24/4 (ej 17/4) kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal IX (dock Ekonomikum Sal 1 den 6/3).
Avgift: 300 kr.

Nr 15. Autoimmuna sjukdomar

Immunförsvaret angriper ibland kroppens egna strukturer och autoimmuna sjukdomar, som drabbar många olika vävnader och organ, kan då uppkomma. I denna serie lyfter vi fram ett antal av dessa sjukdomar vilka kännetecknas av att vara långvariga, ofta har akuta försämringsfaser, ofta leder till funktionsnedsättning och som kan vara livshotande. De immunologiska mekanismerna varierar vid de olika sjukdomarna, men gemensamt är att förbättrade kunskaper om immunförsvarets funktion och sjukdomsmekanismerna har lett till stora behandlingsframsteg.

Serieansvariga: **Per Olof Osterman**, docent i neurologi, f.d. överläkare vid Akademiska sjukhuset, tfn 018-12 61 84, 070 374 72 92, och **Birgitta Lindmark**, professor em. i sjukgymnastik, tfn 018-12 59 36, 070 631 69 80.

Program

3 feb. Olle Sjöberg, docent i mikrobiologi, f.d. överläkare vid KITM, Akademiska sjukhuset. *Utan tolerans har människan ingen chans – om immunförsvarets grundläggande mekanismer och kronisk inflammation.*

17 feb. Anders Karlsson, professor em. i experimentell endokrinologi, Uppsala universitet (1) och **Christian Berne**, professor em. i

medicin, Uppsala universitetet (2).

1. *Autoimmunt angrepp på sköldkörteln.*

2. *Autoimmunt angrepp på insulinproducerande celler – typ 1 diabetes.*

3 mars Eva Baecklund, docent i reumatologi, överläkare, Reumatologkliniken, Akademiska sjukhuset. *Reumatoid artrit – nyheter kring diagnos och behandling.*

17 mars Lars Rönnblom, professor i reumatologi, Uppsala universitet. *Systemisk lupus erythematosus (SLE) – en autoimmun modellsjukdom där alla celler kan attackeras.*

31 mars Jan Fagius, docent i neurologi, f.d. överläkare, Neurologkliniken, Akademiska sjukhuset (1) och **Per Olof Osterman** (2).
1. *MS – kan vi bota sjukdomen idag?*
2. *Myasthenia gravis – Hjalmar Gullbergs sjukdom. Ormgifters och calabarbönors roll i diagnostik och behandling.*

14 april Anders Rönnblom, docent i gastroenterologi och hepatologi, överläkare vid verksamhetsområdet Specialmedicin, Akademiska sjukhuset. *Autoimmuna sjukdomar som drabbar magtarmkanalen, särskilt inflammatorisk tarmsjukdom och celiaki.*

Tid: Måndagar jämna veckor 3/2–14/4 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal IX.
Avgift: 300 kr.

Studiecirklar

Hur anmäler man sig? Se sid. 2 i programmet.

Varje cirkelträff omfattar 2x45 minuter, där ej annat anges.

RELIGION, FILOSOFI OCH HISTORIA

Nr 16. Världsreligionerna idag

Bo Nylund, teol.dr h.c.,
f.d. gymnasie- och universitetslektor,
tfn 018-50 37 82.

Cirkeln avser att belysa de centrala föreställningarna i de gamla men fortsatt livskraftiga traditioner som brukar kallas ”de fem stora världsreligionerna”. Vi kommer också att samtala om vad religion är. Det finns många klassiska försök att definiera innehållet i detta begrepp. Den mångtydiga roll som religionerna spelar i dag belyses med exempel från olika delar av världen.

Tid: Torsdagar udda veckor
30/1–10/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 17. Tro och vetande genom seklerna

Bo Nylund, teol.dr h.c.,
f.d. gymnasie- och universitetslektor,
tfn 018-50 37 82.

Cirkeln är idé- och vetenskaps-historisk och lägger särskild fokus på relationerna mellan religiös tro och vetenskap. Vi följer en kronologisk linje och har under höstterminen studerat både de samspel och de konflikter mellan tron och förnuftskunskapen som framträder under antiken och medeltiden fram till de paradigmskiftet som äger rum på 1600-talet då motsättningarna skärps. I vår fortsätter cirkeln med full

uppmärksamhet på de senaste århundradenas tro – vetandeproblematik.

Tid: Torsdagar jämna veckor (dock udda vecka 24/4) 6/2–24/4 (ej 17/4) kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 18. Jungfru Maria genom seklerna – konst och kult

Jörn Johansson, fil.lic.,
f.d. gymnasielärare i latin,
tfn 018-37 20 11, 070 837 21 11.

Perspektiv på en central person i det fromma livet. Hur har hon framställts i

konsten några ofta återkommande scener ur Marias liv.

musiken folkvisor, sånger, Magnificat etc.

kulten tidegärdsandakterna i Vadstena kloster.

legender 5 legender + Legenda aurea.

kyrkoåret fester kring Mariagestalten.

Hur har hon framställts som inspiratör och som feministsymbol eller dess motsats?

Tid: Onsdagar udda veckor (dock jämn vecka 19/2) 19/2–23/4 kl. 9.30–11.00. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Musiksalen 19/2, därefter Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 19. Ett fördjupat studium av konstverk ur vårt medeltida arv

Jörn Johansson, fil.lic.,
f.d. gymnasielärare i latin,
tfn 018-37 20 11, 070 837 21 11.

Vi detaljstuderar tre kyrkors konstverk och deras kulturella och politiska kontext:

1. Valö

Tre altarskåp från skilda epoker. Kyrkan var en del av en bergslag med Forsmark som ledande ort.

2. Storkyrkan i Stockholm
Silveraltaret. En silversmed från Hamburg, verksam vid hovet i Stockholm, producerade altaret. Sankt Göran-monumentet, en symbol involverad i en politisk process.

3. Singö kapell

Legenden om Marias död samt fyra scener ur Marias liv. Altarskåpet hamnade på Singö som en följd av den franskklassisistiska stilens intåg under 1700-talet, där medeltida altarskåp blev omoderna och flyttades till småkyrkor (om de inte slängdes och förstördes).

Transporterna ordnar vi med egna bilar eller tåg.

Tid: Varje onsdag 23/4–4/6 kl. 9.30–11.00. (dock kl. 13.00–14.30 den 23/4) 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten 23/4, 14/5, 28/5, i övrigt utflykter.

Avgift: 300 kr.

LITTERATUR, KONST OCH MUSIK

Nr 20. Symbol, budskap, mode: färgens mening i världskulturens kläder och tyger

Desirée Koslin, PhD in Art History, professor vid Fashion Institute of Technology, New York University.

Färgerna och deras betydelse är i fokus för denna cirkel. Med utgångspunkt från bilder och texter skall vi betrakta och diskutera färgernas roll i tro och kultur enligt följande teman:

- Svart, rött och vitt – de tidigaste färgerna i världens kulturer.
- De stora religionernas ritualer och färgernas betydelse.
- Förädlade tygfärger eller förkastlig färfärga i senantikens synsätt.
- Medeltidens färgindustri, färgers mening och liturgiska funktion.
- Mästerfärgarna i Indien och exporten till öster och väster.
- Nutida färg för textilier – naturlig eller syntetisk?

Deltagarna får också själva undersöka ett område inom ramen för dessa teman och redogöra för detta.

Tid: Torsdagar udda veckor (dock jämn vecka 3/4) 30/1–3/4 kl. 10.45–12.15. 12 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Måns, Västra Ågatan 16.

Avgift: 300 kr.

Nr 21. Afrika i sex romaner, Grupp 1

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 018-22 48 43.

Deltagarna ombeds att till första tillfället läsa Ernest Hemingway *Afrikas gröna berg*. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 22.

Tid: Onsdagar udda veckor 29/1–7/5 (ej 12/2, 26/2) kl. 13.45–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 300 kr.

Nr 22. Afrika i sex romaner, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 21.

Tid: Onsdagar jämna veckor (dock

udda vecka 29/1) 29/1–14/5 (ej 5/2, 19/2, 30/4) kl. 13.15–14.45 (OBS! dock 15.15–16.45 den 29/1).

12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.

Avgift: 300 kr.

Nr 23. Peer Gynt

Olaug Rekdal, cand.philol., Oslo universitet, f.d. utländsk lektor i norska, tfn 070 778 33 21.

- ”*en kjenner seg alltid i slekt med Peer Gynt*”. Eller? Nærlesing og diskusjon av scener fra Ibsens store drama ut fra originalteksten og oversettelser til svensk.

Kurslitteratur: Henrik Ibsen *Peer Gynt*. Dramaet finnes i mange utgaver. Ta med den du har/finner.

Kopier av sider fra originalet deles ut av læreren.

Tid: Tisdagar udda veckor 28/1–8/4 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Bill, Västra

Ågatan 16 den 28/1, därefter

Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 24. Iran: kunskap och resa

Reza Rezvani, språkvetare, översättare, lärare och poet, tfn 018-24 18 48.

Vi ska lära oss om iransk geografi, ekonomi, historia, seder och bruk och infrastruktur. Cirkeln är inte så mycket tänkt för den som vill veta om den aktuella iranska politiken som för den som vill åka till Iran och vill veta vart och hur.

Tid: Torsdagar jämna veckor 23/1–3/4 kl. 15.15–16.45.

12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 300 kr.

En resa till Iran planeras i april 2014. Kostnader för denna resa tillkommer.

Nr 25. Berättelser ur den persiska skattkammaren

Reza Rezvani, språkvetare, översättare, lärare och poet, tfn 018-24 18 48.

En man kommer in i Attars droghandel och tigger pengar. Attar vägrar. Tiggaren säger: ”Jag skulle inte vilja dö som du”. Attar svarar:

”Jag kommer att dö precis som du”. Tiggaren lägger sin skål på golvet och sitt huvud på skålen och säger: ”Allah” och dör. Attar lämnar sin droghandel och förvandlas till vandrande dervisch och småningom till en stor mystiker och poet. Reza Rezvani, författare och upphovsman till *Poesi utan gränser*, tar oss med på en poetisk resa till Khorasan, Shiraz och Balkh och fyller rummet med sannolika och osannolika berättelser ur sagoomspunna tider och länder.

Tid: Tisdagar jämna veckor 21/1–1/4 kl. 15.45–17.15. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 26. Skrivarstuga, Grupp 1

Kia Sjöström, psykolog, tfn 018-30 13 36.

Cirkeln välkomnar medlemmar som tycker om att skriva och att lyssna på andras texter. Skrivarstugan kan ge tips och inspirera, men du är fri att skriva om allt möjligt som ger skrivarlust, t.ex. barndomen,

livserfarenheter, kåserier, fria fantasier... Prosa eller poesi! Tag med något som du skrivit, som du vill läsa upp för oss.

Fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Tisdagar udda veckor 28/1–25/3 kl. 12.45–14.45. 12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 300 kr.

Nr 27. Skrivarstuga, Grupp 2

Görel Bergman-Claeson, docent i nordiska språk, tfn 018-55 34 84, 070 951 66 27.

Vill du komma igång med att skriva eller har du ett skrivprojekt på gång?

Vi skriver, läser och diskuterar egna texter inom olika genrer och funderar över hur vi själva arbetar med språket. Vad är det som gör en text läsvärd? Och vem bestämmer egentligen vad som är rätt eller fel?

Tid: Fredagar udda veckor 31/1–11/4 kl. 10.15–11.45.

12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.

Avgift: 300 kr.

Nr 28. Romanen – en framgångshistoria

Svante Lovén, docent i litteraturvetenskap, tfn 0293-41133. Romanen är den i särklass populäraste formen av litterärt berättande och så har det varit länge. Vad kan det bero på? Det försöker vi ta reda på genom att läsa och diskutera ett antal klassiska romaner från Don Quixote till och med modernismen. Vi begrundar de historiska omständigheterna för romanens framväxt och hur den ständigt utökats och förfinat sina verktyg vad gäller sådant som verklighetsbeskrivning, berättarperspektiv och psykologisk gestaltning.

Tid: Onsdagar jämna veckor 5/2–16/4 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 300 kr.

Nr 29. Akvarellmålning, Grupp 1

Dirk Fock, konstnär, tfn 018-12 88 93, 070-874 45 84. Akvarellmålning för dem som kan grunderna i akvarellteknik. Vi dis-

kuterar teman för våra övningar. Det kan vara allt från stilleben, landskap (fantasi eller efter foto) till porträtt. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 30.

Tid: Onsdagar jämna veckor 5/2–16/4 kl. 9.15–11.45. 18 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 450 kr.

Nr 30. Akvarellmålning, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 29.

Tid: Onsdagar jämna veckor 5/2–16/4 kl. 12.15–14.45. 18 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 450 kr.

Nr 31. Teckning

Christer Kempe, konstnär och bildpedagog, tfn 018-71 35 15. Figur- och frihandsteckning kombinerat med akvarell. Medtag teckningsblock och pennor.
Tid: Tisdagar jämna veckor 4/2–15/4 kl. 13.00–15.30. 18 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 450 kr.

Nr 32. Psalm och andlig visa

Kerstin Berglund, kantor, f.d. kyrkoherde, tfn 018-50 42 22. Gamla och nya psalmer och visor. Rika tillfällen till sång. Cirkeln avslutas med de traditionella påskpsalmerna. Fristående fortsättning från föregående termin.
Tid: Tisdagar udda veckor 11/2–22/4 kl. 10.00–11.30. 12 timmar.
Lokal: Vindhems kyrkan, Vindhems gatan 9.
Avgift: 300 kr.

Nr 33. Sjung ut! Körsång med Goldsingers

Gina van Dam, körledare och sångpedagog, tfn 070 994 23 03. Kom och sjung med hela kroppen och släpp loss glädjen! Att sjunga är friskvård på hög nivå. Goldsingers är USU:s egen kör.
Tid: Varje onsdag 22/1–14/5 (ej 16/4, 30/4) kl. 11.00–12.30. 30 timmar.
Lokal: Baptistkyrkan, Dragarbrunnsgatan 54.
Avgift: 750 kr.

SAMHÄLLSVETENSKAP OCH JURIDIK

Nr 34. Estland – okänt, nära grannland

Bengt Kettner, fil.mag., tfn 018-23 64 11, bengt.kettner@swipnet.se. Cirkeln är en fortsättning av höstens studiecirkel. Vi behandlar nu esternas kamp för en egen nation, mellankrigstiden, andra världskrigets ockupationer och sovjettiden samt hur självständigheten återvanns. Vi studerar det nutida Estland, med nedslag i landets geografi och natur, folk, språk och religioner, politik och ekonomi, näringsliv, litteratur, konst och körmusik. Varje träff illustreras med bildspel. Som en röd tråd följer vi esternas märkvärdiga historia om ett litet folk, som övervunnit åtta sekler av nästan oavbruten grym exploatering under främmande herrar, fram till dagens självständiga Estland.

Tid: Onsdagar udda veckor 29/1–9/4 kl. 13.15–15.45. 18 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 450 kr.

En resa till Tallinn planeras cirka 5 dagar i april–maj 2014. Kostnader för denna resa tillkommer.

Nr 35. EU i omvandling supervalåret 2014

Paul Reichberg, fil.kand., tfn 018-13 36 74. År 2014 är ett särskilt viktigt år vad gäller Sveriges relation till EU. I maj kan alla EU-ländernas medborgare välja sina företrädare till Europaparlamentet som har stort medbestämmande över lagstiftningen. I september kan alla Sveriges medborgare bestämma inriktningen på EU:s politik genom att välja vilken regering som skall representera

Sverige i EU. Cirkeln kommer att å ena sidan lägga fokus på vad EU är och å andra sidan på hur Sverige kan utöva sitt inflytande över EU.
Tid: Tisdagar udda veckor 28/1–8/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.
Lokal: Sensus, Sal Bill, Västra Ågatan 16 den 28/1, därefter Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 36. Wikipedia – du bidrar med fri kunskap

Sara Mörtsell, Education manager på Wikimedia Sverige, tfn 070 214 70 40. Wikipedia är den genom tiderna största encyklopedin, och den är helt och hållet skapad av frivilliga krafter. I den här cirkeln kommer vi att gå igenom hur det går till att bidra till Wikipedia och vad som är viktigt att tänka på när man bidrar.

Vi kommer att titta på både det rent tekniska, som att skapa länkar, referenser och faktarutor, samt de gemensamma värderingarna om vad som är relevant, vad som är neutrala källor och vad som gör en artikel bra. Dessutom blir det en del om upphovsrätt, återanvändning och

uppladdning av bilder till Wikimedia Commons.

Tid: Tisdagar udda veckor 28/1–8/4 kl. 16.15–17.45. 12 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Sal A34, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 300 kr.

NATURVETENSKAP, MEDICIN OCH TEKNIK

Nr 37. Sjöar och vattendrag – livgivande system

Eva Willén, docent i akvatisk växtekologi, tfn 018-30 27 47, och **Anders Wilander**, fil.dr i limnologi, tfn 018-36 76 16.

Människan och allt levande är beroende av vatten. Vi börjar med att gå igenom grundläggande aspekter på miljö och liv i sjöar och vattendrag. Därefter väljer vi att fördjupa oss i några aktuella problem (t.ex. övergödning, försurning, algblomning) och ger exempel från den nationella övervakningen. Vi behandlar vatten och vattenanvändning i världen och i vårt land och hur vi brukar och missbrukar vattenresurser. Cirkeln avslutas med en exkursion till närbelägen sjö.

Tid: Onsdagar jämna veckor 5/2–16/4 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 38. Fåglar under våren, Grupp 1

Pekka Westin, Upplands ornitologiska förening, tfn 0171-46 30 39, 070 572 80 42. Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika fågellokal. Både nybörjare och mer vana är välkomna. Resorna förutsätter samåkning i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oömma kläder och kikare. En fågelbok är också bra att ha.

Tid: Måndag 17/3 kl. 10.30–12.00. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

10/4 kl. 13.00–16.00.
23/4 kl. 19.00–22.00.
5/5 kl. 7.00–11.00.

15/5 kl. 6.00–11.00.

23/5 kl. 6.00–9.00.

2/6 kl. 22.00–1.00.

24/6 kl. 22.00–1.00.

Lokal: Storgatan 11 den 17/3, därefter utomhus.

Avgift: 750 kr.

Nr 39. Fåglar under våren, Grupp 2

Thomas Johansson, Upplands ornitologiska förening, tfn 018-46 95 03, 072 587 63 63.

Vi träffas första gången inomhus, därefter görs exkursioner till olika fågellokal. Både nybörjare och mer vana är välkomna. Vi samåker i egna bilar. Man bör kunna röra sig några kilometer i naturen. Du skall vara utrustad med stövlar, oömma, varma kläder och kikare. Har du tubkikare kommer denna väl till användning vid vissa av exkursionerna. En fågelbok är alltid bra att ha tillhands.

Tid: Måndag 17/3 kl. 12.30–14.00. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

7/4 kl. 19.00–23.00. Skogstibble skjutfält.

15/4 kl. 8.00–11.00. Vendelsjön.

29/4 kl. 9.00–13.00. Ekoln – Vreta udd.

13/5 kl. 8.00–11.00. Hjalstaviken.

21/5 kl. 7.00–11.00. Fånö bokskog.

9/6 kl. 22.00–1.00. Nattlyssning utmed Fyrisån.

Lokal: Storgatan 11 den 17/3, därefter utomhus.

Avgift: 750 kr.

Nr 40. En hållbar framtid för miljön – enkla åtgärder i vardagen

Per Abenius, civilingenjör, certifierad energiexpert, tfn 018-50 27 06.

Vi talar om växthuseffekten, ändliga naturresurser, ekologiskt fotavtryck m.m. Men hur skall vi agera i vår vardag? Vilka varor skall vi välja? Hur skall vi förflytta oss och hur skall vi bo? Vi ställs hela tiden inför olika val. Hur skall vi agera för att framtiden för våra barn och barnbarn skall kunna kallas hållbar? Detta diskuterar vi under sex sammankomster i en studiecirkel, där alla förväntas bidra med egna idéer och erfarenheter.

Tid: Onsdagar udda veckor 29/1–9/4 kl. 11.15–12.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 41. Stjärnor och äpplen som faller

Staffan Yngve, professor em. i teoretisk fysik, Uppsala universitet, tfn 018-52 05 81, 070 297 80 16. Stjärnor och äpplen som faller bygger på Ulf Danielssons bok om hur världen hänger ihop och hur man genom tiderna trots att den hänger ihop. Från den egyptiska världsbilden med jorden, underjorden och himlen skall cirkeln nå fram till de allra senaste rönen kring kvarkar, svarta hål och higgsbosoner. Inga förkunskaper i matematik krävs.

Tid: Torsdagar udda veckor 30/1–10/4 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Oseenska rummet, Ångströmlaboratoriet hus 7, våning 3.
Avgift: 300 kr.

SPRÅK

Nivåskala för språkstudier

Senioruniversitetets modell för att beskriva innehållet i sina språkcirklar är en modifiering av Europarådets nivåskala för språkstudier. Svårighetsnivån markeras med en till fem stjärnor. Under varje nivå beskrivs i stora drag dels de förkunskaper en deltagare förväntas ha vid studiernas början, dels de kunskaper och färdigheter hon eller han förväntas tillägna sig under cirkelarbetets gång. Vid osäkerhet om val av lämplig nivå kan respektive cirkelledare kontaktas. Beträffande nivåskalan för latin och klassisk grekiska, som ju inte längre talas, kan de olika nivåbeskrivningarna endast delvis tillämpas. Läs därför beskrivningarna under dessa cirklar för att se vad som gäller. Den som är osäker om cirkelns innehåll kan ta direkt kontakt med cirkelledarna.

Nivå 1 (*)

Deltagarna har inga eller mycket ringa förkunskaper.

- De lär sig under cirkelarbetet att förstå vanliga ord och fraser när språket talas tydligt. Orden och fraserna är hämtade från enkla och konkreta vardagssituationer.
- Deltagarna deltar själva i enkla samtal genom att ställa och besvara frågor som gäller för dem välbekanta ämnen.
- De lär sig att muntligt beskriva t.ex. var de bor och personer de känner.

Nivå 2 (**)

Deltagarna har när de kommer till cirkeln ett enkelt förråd av ord och fraser som de kan använda i enkla situationer.

- De ökar under cirkelarbetet gradvis sitt ord- och frasförråd så att de kan förstå vad som sägs i beskrivningar av vardagen – det kan t.ex. gälla hem, möbler och matvanor men också områden som shopping,

kommunikationer och väderlek.

- De kan presentera sig själva och andra människor. De kan berätta om och beskriva händelser i vardagslivet och redogöra för sin egen utbildning.
- De lär sig att arbeta med texter som går ut på att hämta information t.ex. i annonser, prospekt, menyer, tidtabeller. De läser enkla berättelser.
- De kan skriva enkla meddelanden och brev.

Nivå 3 (***)

Deltagarna har de kunskaper och färdigheter som beskrivs i nivå 2 och riktar under cirkelarbetet in sig på de färdigheter som beskrivs nedan.

- Deltagarna kan förstå innehållet i sådant stoff som de kan möta i sitt yrkesliv eller vid resor i och utanför det egna landet.
- De kan återberätta något de läst eller hört.
- Deltagarna samtalar relativt flytande och kan ta aktiv del i en diskussion.
- De kan läsa och tillgodogöra sig artiklar som behandlar ämnesområden som de känner till och som är skrivna på ett någorlunda lättbegripligt språk. De kan läsa och förstå enklare litterär prosa.
- De kan skriva personliga brev och sammanhängande texter från egna intresseområden.

Nivå 4 (****)

Deltagarna har de kunskaper och färdigheter som beskrivs i nivå 3 och riktar vid cirkelarbetet in sig på de färdigheter som beskrivs nedan.

- De kan förstå det mesta av innehållet i längre muntliga föreläsningar om för dem själva välbekanta ämnen och nöjaktigt förstå det som sägs i nyheter i radio och TV.
- De kan relativt detaljerat återberätta en historia.
- De deltar aktivt i en diskussion och kan förklara och försvara sina åsikter.

• De läser och förstår sakprosatexter och skönlitteratur som ligger på en inte alltför avancerad nivå.

- De kan skriva sammanhängande texter från egna intresseområden.

Nivå 5 (*****)

Deltagarna har när de går in i cirkelarbetet de färdigheter som beskrivs i nivå 4. De känner sig relativt hemma i språket och önskar under cirkelarbetet förbättra sina goda och allsidiga språkfärdigheter.

- Deltagarna kan förstå olika typer av framställningar även om språket talas snabbt och med viss dialektal färgning. Det innebär bl. a. att de utan större ansträngning förstår TV-program och filmer.
- De talar språket flytande och uttrycker sig klart och nyansrikt vid egna framställningar och i samtal och diskussioner.
- De läser och förstår långa och komplexa texter både på sakprosa och på skönlitteraturens områden.
- De kan skriva recensioner av litterära verk och av artiklar på sakprosa.

Nr 42. English: Language and Literature **** Grupp 1

Lena Ågren, fil.mag.,
läromedelsförfattare i engelska, tfn
018-22 48 43.

Vi läser texter i Alderborn-Ågren *English your way* och tidningar och diskuterar vad som händer i världen i allmänhet och i den engelskspråkiga världen i synnerhet. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 43.

Tid: Varje onsdag 22/1–7/5 (ej 12/2, 19/2, 26/2, 30/4) kl. 9.15–10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.

Avgift: 600 kr.

Nr 43. English: Language and Literature ** Grupp 2**

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 42.

Tid: Varje onsdag 22/1–7/5 (ej 12/2, 19/2, 26/2, 30/4) kl. 11.00–12.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 600 kr.

Nr 44. English *****

Richard Glover, universitetslärare i engelska, tfn 018-38 03 13.

We shall begin with an introduction to *Hamlet* and then proceed to do a close reading of the drama. This will involve discussion of the setting, characters and themes. Throughout we shall be paying particular attention to the poet's use of language and imagery.

Tid: Varje onsdag 29/1–2/4 (ej 19/2) kl. 12.45–14.15. 18 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.
Avgift: 450 kr.

Nr 45. Franska *

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Nybörjarcirkel (första terminen). Vi börjar från grunden och lär oss uttal, ordförråd och basgrammatik.

Inriktning på vardagsfraser och enkla samtal i dialogövningar.

Grammatikgenomgångar med muntliga och skriftliga övningar.

Bildbeskrivningar, hörövningar, realia om Frankrike. Kurslitteratur:

Un air de Paris.

Tid: Varje tisdag 28/1–15/4 kl. 15.15–16.45. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 46. Franska **

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Fördjupad träning i att tala, läsa, höra, skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Målet är att utöka ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, realia. Kurslitteratur: *Un air de France.*

Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl.

14.15–15.45. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 47. Franska ***

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073 568 54 85.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa och skriva. Utökad ord- och frasförråd, fördjupade grammatik-övningar, muntliga och skriftliga. Fria och bundna dialoger, parövningar, hörförståelseövningar, bildbeskrivningar, referat, kultur och samhälle. Kurslitteratur: *Grande Escalade 4* plus textbok som väljs efter kursstart.

Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 12.30–14.00. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 48. Franska * Grupp 1**

Britt Pudas, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-51 58 34.

Fördjupad träning i att tala, höra och läsa samt i viss utsträckning att skriva. Fria och styrda dialoger, samtal om kända ämnen och aktuella händelser i målspråksländerna. Samtal kring lästa texter, bildbeskrivningar, sång, film. Övningar via internet i ordkunskap, grammatik och realia, *Entrevista Contexte 1 och 2*. Skönlitteratur, tidningstext.

Kurslitteratur:

Roman/noveller/andra texter som bestäms av gruppen, *Bonniers franska grammatik*, omfattande stencilerat material. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 49.

Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 15.00–16.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 49. Franska * Grupp 2**

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 48.

Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 13.15–14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 50. Franska ***

Eva Wockelberg, fil.mag., språklärare, tfn 018-50 01 70.

Utökad samtalsträning, såväl förberedd som spontan. Fortlöpande träning i momenten höra, tala, läsa,

skriva. Studium av nyhetsmaterial ur fransk press för orientering i bl.a. vardagsliv, kultur och politik. Systematisk genomgång och repetition av basgrammatik. Vi använder läromedlet *Génial 4* (1. uppl.) samt vid behov *Bonniers franska grammatik*. Webbaserat övningsmaterial i ordförråd, grammatik och realia (*Entrevistas Contexte 1 och 2*) ger individuellt stöd.

Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 9.15–10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 51. Franska ****

Eva Wockelberg, fil.mag., språklärare, tfn 018-50 01 70.

Deltagarna väljer textmaterial, t.ex. moderna noveller eller utdrag ur klassiska romaner, som utgör basen för diskussioner och analyser på franska. Varje sammankomst inleds med ”Trois minutes” där deltagarna har möjlighet att tala fritt om något självvalt ämne. Allt efter gruppens önskemål a) behandlas avsnitt i *Bonniers franska grammatik*, b) tränas översättning av svensk text till franska och c) studerar vi ordbildning, synonymer, etymologi. Möjlighet ges deltagarna att enskilt använda Entrevistas webbmaterial *Contexte 1 och 2*.

Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 11.15–12.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln.
Avgift: 600 kr.

Nr 52. Franska ** Grupp 1**

Philippe Collet, lärare i franska, tfn 018-50 64 47.

Deltagarna väljer en artikel i en tidning på franska som presenteras. Vi läser och diskuterar den tillsammans. Vi ser en film textad på franska och olika inspelningar från TV5/France2. Kursbok: Paule Constant *C'est fort la France!* Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 53.

Tid: Varje tisdag 21/1–13/5 (ej 11/3, 15/4) kl. 11.00–12.30. 30 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 750 kr.

Nr 53. Franska ** Grupp 2**

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 52.
 Tid: Varje tisdag 21/1–13/5 (ej 11/3, 15/4) kl. 15.15–16.45. 30 timmar.
 Lokal: Storgatan 11.
 Avgift: 750 kr.

Nr 54. Franska *****

Philippe Collet, lärare i franska, tfn 018-50 64 47.
 Deltagarna väljer själva ett textutdrag som de presenterar och diskuterar med de andra deltagarna. Tillsammans läser vi artiklar från den franska pressen och ser videoinspelningar från TV5/France2. Kursbok: Fouad Laroui *La vieille dame du riad*.
 Tid: Varje tisdag 21/1–13/5 (ej 11/3, 15/4) kl. 9.15–10.45. 30 timmar.
 Lokal: Storgatan 11.
 Avgift: 750 kr.

Nr 55. Franska *****

Yaga Sosnowska, lärare i franska vid Folkuniversitetet, tfn 018-55 28 92.
 Vi diskuterar vardagliga erfarenheter, aktuella händelser, böcker vi läst och filmer vi sett. Vi läser tillsammans en bok eller några kapitel från flera böcker. Vi ser franska filmer med fransk text.
 Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 11.15–12.45. 24 timmar.
 Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
 Avgift: 600 kr.

Nr 56. Franska *** Guerre de 1914–1918 et littérature**

Michel Barbier, f.d. universitetsadjunkt, Uppsala universitet, ordförande i Alliance française d'Uppsala sedan 1992.
 Nous lisons ensemble deux romans écrits par des écrivains qui ont participé à la Première guerre mondiale. Ces romans n'ont jamais été traduits en suédois. L'un d'entre eux sera *Le grand troupeau* de Jean Giono.
 Tid: Onsdagar udda veckor 12/2–23/4 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.
 Lokal: Missionskyrkan, Arken.
 Avgift: 300 kr.

Nr 57. Grekiska, klassisk ***

Gunnel Eriksson, f.d. gymnasielektor, tfn 0171-47 60 89.
 Fortsatt läsning av texter från olika epoker med anknytning till litteraturhistoria, historia, konst, religion och arkeologi. Utdrag ur bl.a. dramatiska verk, poesi och en dialog av Platon. Kopierat material för belysning av texter och realia delas ut, böcker och tidskrifter om antikens Grekland lånas ut.
 Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 13.00–14.30. 24 timmar.
 Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln.
 Avgift: 600 kr.

Nr 58. Italienska *

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.
 Nybörjarcirkel (andra terminen) med inriktning på vardagsfraser och enkla samtal. Vi fortsätter i kursboken *Prego 1* och går igenom de grammatiska grunderna. Målet är att deltagarna skall få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi lyssnar på italienska sånger och ser ev. delar av en italiensk film med svensk text.
 Tid: Varje tisdag 28/1–15/4 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.
 Lokal: Storgatan 11.
 Avgift: 600 kr.

Nr 59. Italienska *

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.
 Fjärde terminen. Inriktning på vardagsfraser och enkla samtal. Vi fortsätter i kursboken *Prego 2* och går igenom de grammatiska grunderna. Målet är att deltagarna skall få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi läser några enklare noveller, lyssnar på italienska sånger och ser ev. delar av en italiensk film med svensk text.
 Tid: Varje tisdag 28/1–15/4 kl. 13.30–15.00. 24 timmar.
 Lokal: Storgatan 11.
 Avgift: 600 kr.

Nr 60. Italienska ** Grupp 1

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.
 Vi fortsätter i *Prego 3* och läser

Favole al telefono som bredvidläsning. Vi repeterar grammatik och inriktar oss på vardagsfraser och konversation. Målet är att utöka ordförrådet, hörförståelsen och att öva upp ett gott uttal. Deltagarna får öva sig i att uttrycka sig genom att göra enkla presentationer på ett valfritt ämne. Vi läser artiklar på italienska och talar om Italien ur olika perspektiv, lyssnar på italienska sånger och ser delar av en italiensk film, textad på italienska. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 61.

Tid: Varje torsdag 23/1–24/4 (ej 13/3, 17/4) kl. 10.45–12.15. 24 timmar.
 Lokal: Storgatan 11.
 Avgift: 600 kr.

Nr 61. Italienska ** Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 60.
 Tid: Varje måndag 3/2–28/4 (ej 17/3, 21/4) kl. 13.30–15.00. 24 timmar.
 Lokal: Storgatan 11.
 Avgift: 600 kr.

Nr 62. Italienska * Grupp 1**

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.
 Vi läser artiklar i veckotidningar som t.ex. *Oggi*, väljer en lättare roman eller novellsamling vid första kurstillfället. Tonvikten ligger på muntlig framställning och lättare konversation. I övrigt samma innehåll som Nr 63.
 Tid: Varje onsdag 29/1–23/4 kl. 9.00–10.30. 24 timmar.
 Lokal: Storgatan 11.
 Avgift: 600 kr.

Nr 63. Italienska * Grupp 2**

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.
 Vi fortsätter med *Voci italiane*, som är en svensk antologi med en presentation av 15 moderna italienska författare med utdrag ur deras romaner på italienska (med ordlistor). Vi gör olika övningar knutna till texterna och diskuterar också innehållet. Deltagarna får också öva sig muntligt genom att göra egna presentationer av olika ämnen. Vi talar om Italien ur olika

perspektiv och diskuterar nyheter. Vi lyssnar på italiensk musik och ser en italiensk film, textad på italienska.
Tid: Varje måndag 3/2–28/4 (ej 17/3, 21/4) kl. 10.30–12.00. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 64. Italienska ****

Eva Linderöth, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-21 89 18. Vi fortsätter med boken *Vestivamo alla marinara* av Susanna Agnelli, en berättelse om hennes uppväxt 1930–1945, diskuterar och kommenterar det vi läser. Vi tar upp grammatiska moment efter deltagarnas behov och önskemål. Deltagarna får också göra muntliga presentationer efter eget val. Vi följer i viss utsträckning det som händer i Italien och ser eventuellt en italiensk film. I övrigt välkomnas deltagarnas förslag.
Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 65. Italienska ****

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51. Konversation och diskussion på italienska. Vi läser en roman som vi väljer vid första kurstillfället. Vi diskuterar och kommenterar det vi läser. Deltagarna gör muntliga presentationer av olika ämnen och vi diskuterar Italien ur olika perspektiv med utgångspunkt från artiklar, websidor m.m. Cirkelns mål är att utöka ordförrådet och förbättra förmågan att uttrycka sig. Vi lyssnar också på italienska sånger och ser ev. en italiensk film, textad på italienska.
Tid: Varje torsdag 23/1–24/4 (ej 13/3, 17/4) kl. 13.30–15.00. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 66. Italienska *****

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51. Konversation och diskussion på italienska. Vi läser en roman som vi väljer vid första kurstillfället. I

övrigt samma innehåll som Nr 65.
Tid: Varje måndag 3/2–28/4 (ej 17/3, 21/4) kl. 15.15–16.45. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 67. Latin *

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98. Fjärde terminen. Repetition av redan behandlad formlära. Studium av tillrättalagda texter och autentiska texter från klassisk tid och medeltid. Fortsatt grundläggande formlära och viss syntax. Latinska sentenser och citat. Latin i de moderna språken, särskilt engelska. Ordbildning. Etymologier. Roms historia. Kejsartiden. Det romerska samhället, arkitektur, konst, mytologi, främst i anslutning till lästa texter. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua latina!*
Tid: Varje torsdag 30/1–24/4 (ej 17/4) kl. 15.15–16.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 68. Latin **

Jan-Åke Sääf, fil.mag., tfn 076-787 71 87. Fördjupat fokus på formlära och syntax, ordförrådet utvidgas. Latinets fortlevnad i moderna språk. Allmän språkkunskap. Vi får i autentiska texter stifta bekantskap med bl.a. den latinska prosans mästare, Cicero och Caesar, samt tre av guldålderns främsta skaldar, Catullus, Horatius och Ovidius. Realia, kulturhistoria. Övnings- och tillämpningsuppgifter. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat litteratura Latina!* och Erik Tidner *Latinsk grammatik*.
Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 9.30–11.00. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln.
Avgift: 600 kr.

Nr 69. Latin *****

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98. Översättning med språklig och innehållslig analys av autentiska texter – prosa, poesi, vetenskap, konst, historia, samhälle – från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid. Grammatik med

tonvikt på syntax som inte tidigare behandlats. Repetition enligt gruppens önskemål. Ordkunskap och ordbildning. Etymologier. Veckans sentenser. Latinska morfem i moderna språk. Ordbildning. Latinets roll i Europa. Fördjupning i Roms historia i anslutning till lästa texter. Samhälle, filosofi, konst, arkitektur, mest i anslutning till lästa texter. Sentenser och citat. Individuella föredrag. Kurslitteratur: Stencilerat material, valfri grammatik, valfritt lexikon.
Tid: Varje torsdag 30/1–24/4 (ej 17/4) kl. 9.15–10.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 70. Latin *****

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98. Översättning med språklig och innehållslig analys av autentiska texter – prosa, poesi, vetenskap, konst, historia, samhälle – från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid. Grammatik med tonvikt på syntax som inte tidigare behandlats. Repetition enligt gruppens önskemål. Ordkunskap och ordbildning. Etymologier. Veckans sentenser. Latinska morfem i moderna språk. Ordbildning. Latinets roll i Europa. Fördjupning i Roms historia i anslutning till lästa texter. Samhälle, filosofi, konst, arkitektur, mest i anslutning till lästa texter. Sentenser och citat. Individuella föredrag. Kurslitteratur: Stencilerat material, valfri grammatik, valfritt lexikon.
Tid: Varje torsdag 30/1–24/4 (ej 17/4) kl. 11.00–12.30. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 71. Meänkieli *

Erling Wande, professor em. i finska, tfn 018-46 15 47. Nybörjarcirkel. Varje undervisnings-tillfälle kommer att innehålla läsning och översättning av text, främst ur huvudboken. Utöver detta kommer också en del andra, kortare skönlitterära texter, inklusive poesi, att ingå, liksom skriftliga uppgifter. Siktet är framförallt inriktat på att deltagarna ska få ett utvidgat ordförråd och insikter i

grundläggande delar av meänkielis grammatik. I anslutning till textläsningen ges också viss orientering i med meänkieli förknippad kultur. Huvudbok är Märta, Karin och Linnea Nylund *Meänkieli*, Pajala kommun, 2012.

Tid: Varje onsdag 29/1–5/3 kl. 15.00–16.30 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln.
Avgift: 300 kr.

Nr 72. Meänkieli **

Erling Wande, professor em. i finska, tfn 018-46 15 47.

Cirkelns syfte är att ge fördjupade kunskaper i meänkielis grammatik och ordförråd samt orientering i sakprosa och skönlitteratur, som publicerats på meänkieli de senaste decennierna (Kerstin Johansson, Bengt Kostenius m.fl. texter ur antologin *Meän kieltä*, översättningar till meänkieli av svensk litteratur). Även äldre texter tas upp (t.ex. Snell *Kamaripirtiltä*).

Skriftliga övningsuppgifter kommer att ingå i kursen. Huvudböcker: *Meän kieltä*. Tornedalica nr 43.

Luleå 1986, och Pohjanen och Muli *Meänkieli rätt och lätt*. 2. uppl. 2007.

Tid: Varje onsdag 12/3–16/4 kl. 15.00–16.30. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln.
Avgift: 300 kr.

Nr 73. Ryska *

Mark Wahlström, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-50 84 56. Nybörjarcirkel (andra terminen).

Fortsatta studier av ryskans grunder enligt läroboken. Samtalsövningar och läs- och skrivträning. Fortsatt inläring av den elementära grammatiken. Vid lämpliga tillfällen samtala om ryska realia.

Kurslitteratur: Erik Fält *Trojka–Da 1*, textbok och övningsbok.

Tid: Varje måndag 3/2–28/4 (ej 21/4) kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 74. Spanska *

Ann-Christine Karén, fil.mag. i spanska och franska, f.d. gymnasielärare, tfn 073 042 85 59.

Nybörjarcirkel (andra terminen). Vi fortsätter vår inläring av ord och fraser. Enkla samtala om vardags-

situationer. Målet är att få ett gott basordförråd och ett bra uttal.

Grammatikgenomgångar, muntliga och skriftliga övningar samt hörövningar. Realia om Spanien och den spansktalande världen. Textbok: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Caminando 1*.

Tid: Varje tisdag 4/2–22/4 kl. 11.15–12.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 75. Spanska **

Ann-Christine Karén, fil.mag. i spanska och franska, f.d. gymnasielärare, tfn 073 042 85 59.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa och skriva spanska. Målet är att utöka ordförrådet och träna uttala genom att samtala om vardagliga ämnen. Grammatikgenomgång med övningar samt realia om Spanien och den spansktalande världen.

Textbok: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Caminando 3*.

Tid: Varje tisdag 4/2–22/4 kl. 9.15–10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 76. Spanska ***

Anders Fredholm, fil.kand. i spanska och engelska, tfn 070 661 14 72, anders.fredholm@globalnet.net.

Fortsatt inläring av grundläggande vanliga ord och fraser, kommunikativ praktik genom något svårare texter och samtala i nutid, framtid och närmaste dåtid samt realia om Spanien och Latinamerika. Textbok: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Caminando 3*.

Tid: Varje tisdag 4/2–22/4 kl. 11.00–12.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.
Avgift: 600 kr.

Nr 77. Spanska ***

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076 555 61 37 (helst mellan kl. 16 och 17).

Fokus ligger på inläring av allmänna ord och fraser samt kommunikativ praktik genom något svårare texter och samtala uttryckta i nutid, framtid och dåtid.

Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Caminando 4*.

Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 12.30–14.00. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Sal D70, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 600 kr.

Nr 78. Spanska ****

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076 555 61 37 (helst mellan kl. 16 och 17).

Cirkeln inriktar sig på utökat ord- och frasförråd samt träning i att beskriva och berätta om både vardagliga situationer och andra för deltagaren bekanta områden samt allmänt intressanta ämnen.

Kurslitteratur: *Alegría 5*.

Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Sal D70, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 600 kr.

Nr 79. Spanska *****

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076 555 61 37 (helst mellan kl. 16 och 17).

Cirkel med inriktning på att bygga vidare på den kommunikativa förmågan, med betoning på att samtala, genom att utöka ord- och frasförrådet samt träna sig i att agera i vanliga situationer och händelser som rör allmänna områden.

Kurslitteratur bestäms i samråd med deltagarna vid första lektionstillfället.

Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Sal D70, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 600 kr.

Nr 80. Deutsch im Alltag *** Grupp 1

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Vi läser och diskuterar i anslutning till texter från olika tider och ämnesområden. Repetition av vardagsfraser. Tonvikt på ordförråd och muntlig kommunikation. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 81.

Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 81. Deutsch im Alltag * Grupp 2**

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 80.

Tid: Varje onsdag 29/1–16/4 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 82. Deutsch für Fortgeschrittene ****

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Tidningsartiklar och litterära texter bildar underlag för referat och diskussioner. Läsning av 1–2 romaner, som väljs i samråd med deltagarna.

Tid: Varje tisdag 28/1–15/4 kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 83. Deutsch – gestern und heute ****

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Vi studerar och diskuterar texter från olika tider och ämnesområden. Referat och muntliga och skriftliga presentationer. Uppläggning av cirkeln och val av material sker i samråd med deltagarna.

Tid: Måndagar jämna veckor 3/2–14/4 kl. 12.45–14.15. 12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 300 kr.

Nr 84. Tysk litteratur och samhälle ****

Helmut Müssener, professor em. i tyska, särskilt tyskspråkig litteratur, Stockholms universitet, tfn 0173-104 50.

Cirkeln vänder sig till den som har

både läs- och hörförståelse i tyska samt är intresserad av tyskspråkig litteratur och litteraturhistoria. Liksom under höstterminen 2013 läser och diskuterar vi, valfritt på tyska eller svenska, *Kurzgeschichten* från tiden 1945–1965. Vi uppmärksammar hur de speglar situationen i Tyskland efter krigets slut, diskussionen om skuldfrågan och Wirtschaftswunder. Samtliga texter finns med i *Klassische deutsche Kurzgeschichten*, utg. av Werner Bellmann, Reclams Universalbibliothek nr 1825.

Tid: Torsdagar udda veckor 30/1–10/4 kl. 14.00–15.30. 12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 300 kr.

FOLKUNIVERSITETETS KURSER I UPPSALA

Folkuniversitetet i Uppsala, FU, erbjuder USU:s medlemmar att delta i FU:s kurser med 10 procents rabatt. Kurskatalog kan hämtas på FU:s expedition, Bergsbrunnagatan 1, Uppsala. Utbildningsinformation på nätet: www.folkuniversitetet.se/upsala. Vid anmälan anges medlemskap i USU.

UNIVERSITETSKURSER VID UPPSALA UNIVERSITET

Uppsala Senioruniversitet vill erinra om det fantastiska utbud av kostnadsfria kurser som erbjuds av Uppsala universitet för dem som har slutbetyg från gymnasieskola. Studiernas omfattning anges i högskolepoäng, hp, där 1,5 hp motsvarar en veckas heltidsstudier. En termins heltidsstudier, alltså 20 veckor, ger 30 hp. Uppsala universitet ger också ett stort antal sommarkurser.

All information om kurser, lediga platser, etc. finns på www.uu.se/utbildning. Där finns också universitetets utbildningskatalog för 2013/2014 tillgänglig att beställa eller att bläddra i.

Anmälan till kurserna görs via internet på www.antagning.se eller via pappersblankett. Sista anmälningdag är 15 april 2014 för höstterminens kurser. Anmälningstiden för kurserna under vårterminen 2014 har gått ut, men det kan finnas kurser som inte är fullbelagda. Då finns det möjlighet att anmäla sig vid terminsstarten. Du kan ringa den institution som ger den kurs du är intresserad av och fråga om lediga platser.

